

BEHANDLENDE ORGAN	MØTEDATO	SAK NR
Utvalg for barn, unge og kultur	06.01.2005	006704
Arkiv: A10 16773	Saksbehandler: Jan Collier	

HØRING OM FORSLAG TIL NY BARNEHAGELOV

Forslag til vedtak:

- 1 Utvalg for barn, unge og kultur slutter seg til administrasjonens vurderinger med følgende tillegg

VEDLEGG UTENFOR SAKSKARTET:

- 1 Nåværende Lov om barnehager
- 2 Høringsbrev
- 3 Høringsdokumentets sammendrag
- 4 Utkast til ny barnehagelov
- 5 Skjematisk oversikt
- 6 Kommentarer til høringsnotatet fra virksomhetsledere barnehage

Saksutredning:

Barne- og familiedepartementet har sendt ut høringsnotat om ny barnehagelov. Ny barnehagelov skal erstatte dagens lov av 5. mai 1995 nr. 19. I brevet som er sendt alle høringsinstanser gir departementet følgende begrunnelse for en revisjon av loven :

” Hovedformålet med barnehageloven er å bidra til at barna får omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Regelverket skal sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet, samtidig som det skal legges til rette for mest mulig lokal utforming av kvalitetskrav mv.

Forslaget til ny barnehagelov imøtekommer behovet for en forenkling og modernisering av dagens lov av 5. mai 1995 nr.19. Forslaget til ny barnehagelov med tilhørende forskrifter inneholder en rekke forenklinger som i sum vil gjøre lovverket mer brukervennlig. Et utviklingstrekk de siste årene har vært at kommunene gradvis har fått flere oppgaver og plikter som barnehagemyndighet. Når kommunesektoren får ansvaret for å løse en oppgave, bør også kommunen få ansvaret for å finne måter å organisere oppgaveløsningen på. Det bør legges til rette for at kommunene, ut fra et lokalpolitisk skjønn og demografi, kan prioritere hva som er viktigst og hvordan barnehagetilbudet skal utformes. På denne måten kan man oppnå en effektiv tjenesteproduksjon som imøtekommer brukernes behov. Den nye loven skal tydeliggjøre oppgavene til de ulike ansvarsnivåene og legge til rette for nye etableringer, økt lokal tilpasning og mangfold i barnehagetilbudet. Loven legger til rette for brukermedvirkning med tanke på å sikre foreldrene medinnflytelse på barnas hverdag.

Det foreslås i hovedsak endringer på følgende områder:

- innholdsbestemmelsen utvides
- barns rett til medbestemmelse foreslås synliggjort i en egen bestemmelse
- plikten til å søke godkjenning foreslås skjerpet
- reglene om kommunens behandling av godkjenningssøknader foreslås endret
- dagens bestemmelse om rett til prioritet ved opptak foreslås noe utvidet
- fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås endret.

I tillegg foreslås det enkelte mindre endringer og flere endringer av ren redaksjonell art.

I høringsnotatet diskuteres også hvordan bestemmelsene om barnehagens ledelse og det øvrige personalet bør utformes. Med hensyn til den kompetansen som kreves av leder i barnehagen, skisseres det to alternativer. Når det gjelder barnehagens øvrige personale, beskriver departementet to hovedalternativer med tilhørende underalternativer. Departementet ønsker en åpen drøftelse av disse spørsmålene, og vil konkludere etter høringsrunden.

Et eget høringsutkast om saksbehandlingsregler for opptak i barnehagen vil bli sendt senere og inngå i arbeidet med Odelstingsproposisjonen. ”

En del paragrafer foreslås videreført uendret :

” Flere av bestemmelsene i dagens barnehagelov foreslås videreført i den nye loven uten

materielle endringer. Av redaksjonelle hensyn vil bestemmelsene imidlertid få ny nummerering og plassering.”

For følgende bestemmelser i dagens lov foreslår departementet ingen materielle endringer:

§ 1. Formål

§7a. Samordnet opptaksprosess i kommunene

§ 7b. Offentlige tilskudd til private barnehager

§ 11. Barnehagemyndighetens rett til innsyn

§ 14. Familiebarnehager

§ 15a. Foreldrebetaling

§ 20. Politiattest

§ 21. Taushetsplikt

§ 22. Opplysningsplikt til sosialtjenesten

(Kun endring av ordet *styrer* til ordet *leder* i siste ledd)

§ 23. Opplysningsplikt til barneverntjenesten

(Kun endring av ordet *styrer* til ordet *leder* i siste ledd)

§ 25. Helsekontroll av barn og personale ”

Administrasjonens vurdering.

Administrasjonen vil i denne saken holde seg til lovutkastets nummerering og kommentere og vurdere de paragrafene som endres og særlig de som departementet særskilt ber om tilbakemelding på og der hvor det er beskrevet alternative lovforslag. En vil behandle disse i en kronologisk rekkefølge.

Administrasjonens utgangspunkt er at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet med et viktig og tydelig samfunnsmandat. Barnehagen skal være preget av høy kvalitet og loven bør utformes slik at barnehagens forpliktelser og barns tilsvarende rettigheter kommer tydelig fram.

En ønsker å ha en lov som framhever gode barnehagers betydning for barns grunnleggende holdning til læring og dermed som grunnlag for livslang læring. Det vil i denne sammenheng være viktig å forsterke kravet til barnehagen som pedagogisk organisasjon.

§ 2 – Barnehagens innhold.

Paragrafen er utvidet m.h.t. beskrivelser av barnehagens innhold. Paragrafen vil bli ytterligere forsterket gjennom forskriften ”Rammeplan for barnehagen”. Denne skal i nær fremtid revideres og vil også komme på høring.

§ 3 – Barnas rett til medvirkning.

En ser svært positivt på å få lovfestet en slik rett. Både i Porsgrunn kommune og i barnehagene i Porsgrunn har dette vært et satsingsområde i lang tid og er innarbeidet i styrende dokumenter på kommunenivå gjennom ”Strategisk plan for barn og unge”, ”Porsgrunnsmodellen”, ”Lokal rammeplan for barnehagene i Porsgrunn”. Dette er også i større og mindre grad innarbeidet i den enkelte barnehage gjennom ”Blikket for barna”- samarbeidet, barnehagenes årsplaner og praksis i barnehagene.

§ 6 – Godkjenningsplikt.

En vil her kunne slutte seg til lovutkastet. Dette samsvarer nå også bedre med annet lovverk som for eksempel ”Forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole mv.”

§ 10 – Godkjenning.

Kommunen skal avgjøre søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2. Med egnethet menes at barnehagens fysiske rammer er egnet for barnehagedrift og at bemanningsplanen viser at virksomheten vil bli forsvarlig og at barnehagen kan oppfylle krav til formål og innhold. Tidligere veiledende normer for leke- og oppholdsareal er tatt bort. Departementet foreslår også at krav om godkjenning etter annet lovverk før godkjenning gis, bortfaller. Administrasjonen mener det er viktig å gi rom for lokale tilpasninger m.h.t. barnehagens areal. Mangfoldet i driftsformer og barnehagetyper har økt de siste årene og forutsetter ulike løsninger, også

når det gjelder arealbruk. Det er imidlertid viktig at begreper som ” forsvarlig ” og ” tilstrekkelig ” utdypes og gir godkjenningmyndigheten nødvendig forankring når vurderinger skal gjøres,

§ 18 – Ledelse.

Vektleggingen av styrers rolle som øverste pedagogiske ansvarlige er grunnlaget for dagens krav om at styrer skal være utdannet som førskolelærer. Spørsmålene som stilles er om det fortsatt både skal være krav om at hver barnehage skal ha en styrer og krav om at vedkommende skal ha utdanning som førskolelærer. Departementet mener at nasjonale hensyn tilsier at bestemmelser om faglig ledelse av barnehagen er nødvendig for å sikre barn likeverdige pedagogiske tilbud.

Alternativene som skisseres er :

A – Krav om forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse

B – Videreføring av utdanningskravet

Administrasjonen mener at det er viktig at leder av en barnehage primært har førskolelærerkompetanse.

Alternativt kan beslektede yrkesutdannelse på høyskolenivå vurderes.

Utdannelse i ledelse er et relevant tilleggskrav.

§ 19 – Barnehagens øvrige personale.

Her gir lovutkastet fire alternativer. Alternativene A og B inneholder en videreføring av en norm for antall barn pr. førskolelærer. Alternativene C og D opphever normen for pedagogisk bemanning. Barnehagen defineres gjennom lov og forskrifter som en pedagogisk virksomhet. Rammeplan for barnehagen (forskrift til lov om barnehage) gir barnehagen et samfunnsmandat, og det enkelte barn rettigheter som forutsetter et kompetent personale. Porsgrunn kommune mener at den måten barnehagen best kan fylle kravene i.h.h.t. lov og forskrift på, er å sørge for at en størst mulig andel av barnehagens ansatte har god kompetanse.

Pr. i dag er utdanning som førskolelærer den eneste høyskoleutdanningen som spesielt kvalifiserer for arbeid med barn i barnehage, og ca. 1/3 av personalet har slik utdanning. Det bør være et mål å øke denne andelen til minst 50 % og samtidig stille krav til fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget for øvrig fast bemanning.

Rekrutteringen til førskolelæreryrket er p.t. svak; dette vil neppe endre seg positivt dersom denne type kompetanse ikke lengre kreves til barnehageyrket. I et slikt perspektiv er det heller sannsynlig at søkningen til denne utdanningen vil avta ytterligere.

Porsgrunn kommune vil derfor anbefale at kravet til førskolelærer i barnehagen videreføres og forsterkes.

Generelt :

Økt lokal frihet gir lokale myndigheter større oppgaver. Oppgavene er knyttet til koordinering, samordning, ansvar, godkjenning, veiledning og tilsyn. Det er en forutsetning at kommunene på administrativt nivå innehar kompetanse som gjør det mulig å ivareta disse oppgavene på en faglig forsvarlig måte. Dette bør sikres gjennom sentrale styringsdokumenter.

Forslag til vedtak fremkommer på sakens side 1.

Porsgrunn, den 22. desember 2004

Inger Lysa
kommunalsjef

1
PORSGRUNN KOMMUNE

Protokoll fra møte i

Utvalg for barn, unge og kultur

Møtedato/tid: 06.01.2005 16.00

Møtested/lokale: Rådhuset, møterom 3.etg

Møteleder: Olav Havstad (A)

Forfall:

Innkalte varamedl.:

Innkalling med saksliste ble sendt medlemmer og varamedlemmer den 22.12.04. Ved oppropet/møtets begynnelse var 11 medlemmer/varamedlemmer til stede.

Fra adm. møtte: Inger Lysa

Fra org. møtte:

BEHANDLEDE SAKER:

Saksnr.	Tittel
0067/04	HØRING OM FORSLAG TIL NY BARNEHAGELOV

0067/04

HØRING OM FORSLAG TIL NY BARNEHAGELOV**Forslag til vedtak:**

- 1 Utvalg for barn, unge og kultur slutter seg til administrasjonens vurderinger med følgende tillegg

Behandling/Avstemming:

Repr. Gro Lorentzen (SV) kom med følgende forslag til endringer i administrasjonens forslag:
§10 – Godkjenning

Isteden for de fire siste linjene i forslaget:

Utvalg for barn, unge og kultur i Porsgrunn kommune mener det er nødvendig med sikring i loven når det gjelder forholdet mellom antall barn og pedagoger, og når det gjelder veiledende arealnormer for å sikre den kvaliteten som departementet også argumenterer for.

§18 – Ledelse

Isteden for de tre siste linjene i forslaget:

Utvalg for barn, unge og kultur i Porsgrunn kommune støtter intensjonen i departementets alternativ B om å lovfeste kravet til en daglig leder som har førskolelærerkompetanse. Dette er nødvendig for å sikre barnehagepedagogisk kompetanse i ledelsen.

§19 – Barnehagens øvrige personale

Tillegg etter "barne- og ungdomsarbeiderfaget" i 2. avsnitt:
eller annen relevant utdanningsbakgrunn

Repr. Gro Lorentzen (SV) kom også med forslag til tillegg i Lov om barnehager,

§ 1 – Barnehagens formål og innhold

Norge er et flerkulturelt og mangerelegiøst samfunn. I tillegg viser nyere undersøkelser at mindre enn 50 % av befolkningen i vårt land vil kalle seg kristne. Formålsparagrafen bør derfor være konfesjonsfri, og bygge på grunnleggende menneskelige verdier, slik det framkommer i FNs barnekonvensjon § 29;

- å utvikle respekt for barnets foreldre
- å utvikle respekt for dets egen kulturelle identitet, språk og verdier
- å utvikle respekt for de nasjonale verdier i det land barnet bor og for landet hvor han eller hun måtte komme fra
- å utvikle respekt for kulturer som er forskjellige fra hans eller hennes egen
- å forberede barnet til et ansvarlig liv i et fritt samfunn i en ånd av forståelse, fred, toleranse, likestilling mellom kjønnene og vennskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personer som tilhører urbefolkningen.

Repr. Thor Eystein Norby (H) la fram følgende forslag til endringer i administrasjonens forslag:

§ 18 – Ledelse: De tre siste setningene strykes.

§ 19 – Barnehagens øvrige personale: Siste setning strykes.

- samtidig med følgende forslag til tillegg i administrasjonens forslag, felles for §18 og §19:

Porsgrunn kommune vektlegger at den enkelte eier selv skal kunne definere kompetansenivået på bemanningen. For å sikre gode og likeverdige barnehagetilbud ønskes imidlertid et betydelig klarer fokus på kvaliteten i tjenesten som tilbys.

Ved en felles lov- eller forskriftsfestet kvalitetsnorm vil barnehagene måtte tilby en kvalitetsmessig god tjeneste men selv beslutte hvilken innsats som lokalt må settes inn for å tilfredsstillende den kvaliteten som kreves.

Avstemming:

Repr. Gro Lorentzens (SV) forslag til tillegg, § 1 – Barnehagens formål og innhold, ble stemt over og falt med 4 stemmer (A, SV) mot 7 stemmer (A, H, FrP, KrF).

Lovutkastets § 1 – Formål, vil bli stående uten tillegg.

Repr. Gro Lorentzens (SV) forslag til endringer i §10 ble satt opp mot administrasjonens forslag og falt med 2 stemmer (SV) mot 9 stemmer (A, H, FrP, KrF).

Administrasjonens forslag i §10 vil bli stående.

Repr. Thor Eystein Norbys (H) forslag til endringer i §18 ble stemt over og falt med 1 stemme (H) mot 10 stemmer (A, SV, FrP, KrF).

Deretter ble repr. Gro Lorentzens (SV) forslag til endringer i § 18 satt opp mot administrasjonens forslag og falt med 2 stemmer (SV) mot 9 stemmer (A, H, FrP, KrF).

Administrasjonens forslag i § 18 vil bli stående.

Repr. Thor Eystein Norbys (H) forslag til endringer i §19 ble stemt over og falt med 1 stemme (H) mot 10 stemmer (A, SV, FrP, KrF).

Deretter ble repr. Gro Lorentzens (SV) forslag til tillegg i §19 satt opp mot administrasjonens forslag og falt med 4 stemmer (SV, FrP) mot 7 stemmer (A, H, FrP, KrF).

Administrasjonens forslag i § 19 vil bli stående.

Utvalg for barn, unge og kultur ber om at mindretallsforslagene blir protokollert og tatt med i kommunens høringsuttalelse med tilhørende stemmetegnshenvisninger.

VEDTAK:

1 Utvalg for barn, unge og kultur slutter seg til administrasjonens forslag til vedtak.